

Тақриз

ба автореферати диссертатсияи Ёров Муродбег Ёрович дар мавзӯи «Синтез ва табдилоти ҳосилаҳои нави 1,3-диоксоланҳои дорои бақияи фурфурол», барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои химия аз руи ихтисоси 02.00.03- Химияи органикӣ

Пешравии синтези органикӣ бештар ба таҳия ва баромади усулҳои нави интихобии истеҳсолот, ки ба маҳсулоти арzon ва дастрас асос ёфтааст, алоқаманд мебошад. Дар байни синфҳои гуногуни пайвастаҳои органикӣ, ки имрӯзҳо таваҷҷӯҳи зиёdro ба ҳуд ҷалб кардаанд, яке аз ҷойҳои намоёнро ҳосилаҳои 1,3-диоксоланҳо ишғол мекунанд. Ин аз он сабаб аст, ки ҳамин қисми молекула дар доираи васеи реагентҳои органикӣ мавҷуданд, ки фаъолии биологӣ ва физиологӣ доранд ва дар синтези маҳини органикӣ васеъ истифода мешаванд.

Таҳияи усулҳои нави нисбатан одӣ ва қулай ва тағйир додани усулҳои маълуми синтези пайвастаҳои дорои бақияи 1,3-диоксоланҳо муҳими мавзуи интихобшударо муайян намудааст.

Аз шиносои бо автореферат маълум гардид, унвонҷӯ таҷрибаҳои ниҳоят зиёде гузаронидааст. Натиҷаҳои таҳқиқотҳояш имкон додаанд, ки доираи системаҳои ҳетеросиклӣ ва полиҳетеросиклӣ дар асоси ҳосилаҳои глисерин васеъ карда шуда, молекулаҳои дар як замон дорои бақияи якчанд моддаҳои фаъоли биологӣ ба даст оварда шавад. Муалифи кор шароити реаксияи ҳосил кардани ҳосилаҳои глитсероли дорои бақияи пирид аз ин таҳқиқ кардааст; методикаи синтези ҳосилаҳои нави 1,3-диоксоланҳо дар асоси ҳосилаҳои диолии глитсерол ва эпокси пропанҳо бо фурфурол таҳия ва вобастагии баромади моддаҳои нав аз шароити гузаронидани протсессро муқаррар кардааст; событ кардааст, ки зимни реаксияи байни ҳосилаҳои анҳидриди эндоксифталии 1,3-диоксоланҳо бо ҳидразинсулат омехтаи ҳам эндоксифталазиндион ва ҳам дихидроксиэндоксифталазин ҳосил мешаванд. Ин натиҷаҳо муҳими илмию амалӣ ва моҳияти мавзӯи таҳқиқотии мазкурро муайян кардааст.

Таҳқиқоти мазкур имкон медиҳад, ки доираи системаҳои ҳетеросиклӣ ва полиҳетеросиклӣ дар асоси ҳосилаҳои глисерол висеъ карда шавад, молекулаҳои дар як замон дорои бақияи якчанд моддаҳои фаъоли биологӣ ба даст оварда шавад.

Аз таҳлили автореферати Ёров Муродбег Ёрович дар мавзӯи «Синтез ва табдилоти ҳосилаҳои нави 1,3-диоксоланҳои дорои бақияи

фурфурол» ба хулоса омадем, ки диссертатсия Ёров М.Ё. бо мазмуну муҳтаво, масъалагузорӣ, муҳокимарониҳои муфассал ва хулосабарориҳои амиқу дақиқ кори комили илмӣ ва таҳқиқоти пурра анҷомёфта мебошад. Мақолаҳои илмии чопнамудаи муҳакқиқ мазмун ва мӯҳтавои асосии диссертатсияро инъикос меқунад. Автореферати диссертатсия ба талаботи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон комилан ҷавобгӯ мебошад. Аз ин рӯ, Ёров Муродбек Ёрович барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои химия аз руи иҳтиноси 02.00.03- Химияи органикӣ сазовор аст.

Тақризниависон: **Рашидов Ҷалил** - доктори илмҳои физикаю математика, профессор, сарходими илмии озмоишгоҳи илми-таҳқиқотии ИИТ ДМТ ба номи профессор Б.Н.Нарзуллоев

Низомов З. - номзади илмҳои физика ва математика, дотсент, мутахассиси пешбари илмии озмоишгоҳи илми-таҳқиқотии ИИТ ДМТ ба номи профессор Б.Н.Нарзуллоев

Имзои Рашидов Ҷалил ва Низомов Зиёвуддинро тасдиқ меқунам.
Сардори раёсати кадрҳои ИИТ ДМТ

Раҳматуллоева З. Х.

Нишонӣ: 734025 ш. Душанбе, хиёбони Рудакӣ 17. Телефон: 988-57-89-11